

BLOC A

L'entorn econòmic i financer

Cap decisió econòmica es pren en el buit. Darrere de cada compra, cada nòmina i cada estalvi hi ha un sistema complet de persones, empreses i diners que es relacionen sense parar. Esta unitat oferix el mapa d'eixe sistema, vist des de dalt.

Temps estimat de lectura: ~25 min · Sabers LOMLOE:
A.1.4, A.1.5 · Prerequisits: Unitats 1-3 (escassetat,
decisions econòmiques, mercat i mecanismes
d'assignació). En acabar esta unitat sabràs: Explicar de
manera senzilla el flux circular de la renda i qui són els
agents que el mouen.

“

Una empresa no opera en el buit. L'envolten cicles econòmics, política monetària, normes i tecnologia. Esta unitat ensenya a llegir l'entorn macroeconòmic i financer amb les ferramentes bàsiques: agents, flux circular, diner, sistema financer i risc-benefici.

EL CAS

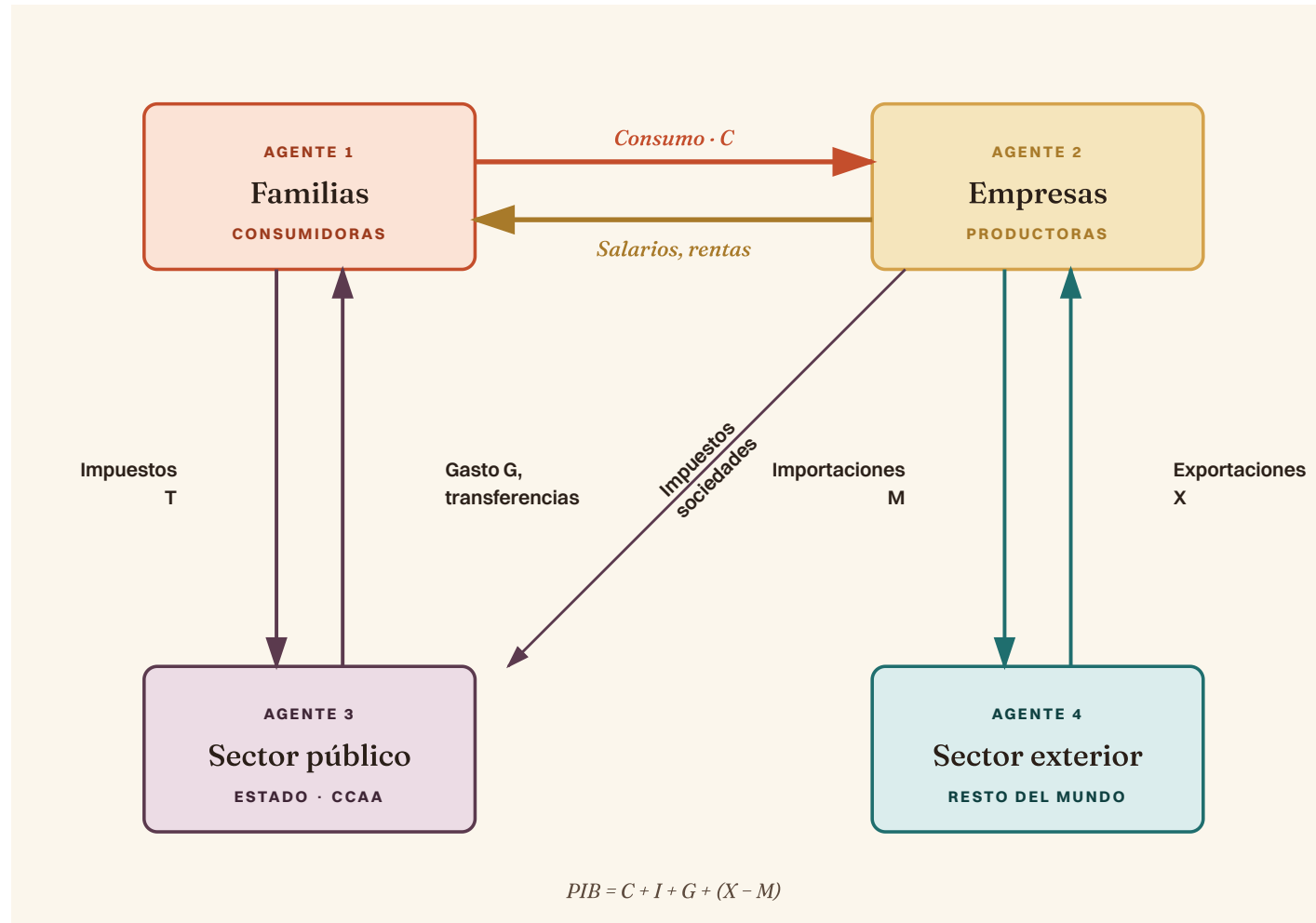
El BCE va pujar els tipus del 0 % al 4,5 % en 18 mesos

En les unitats anteriors hem mirat l'economia de prop: una persona que tria, un mercat on es creuen oferta i demanda, un recurs que escasseja. En esta unitat fem un pas arrere per a veure el conjunt. La manera més clàssica i més útil de veure com es relacionen els agents és el flux circular de la renda.

És just que la lluita contra la inflació la pague especialment qui té hipoteca variable?

EL GRÁFICO

El flux circular de la renda: el diner dóna voltes sense aturar-se entre famílies, empreses, sector públic i sector exterior. Les rendes es...

El turisme com a flux de renda que entra des de fora

El turisme és un exemple molt visible de com entra renda des del sector exterior i recorre tot el circuit. Segons l'INE, el 2025 Espanya va rebre 96,8 milions de turistes internacionals —un nou rècord històric—, que van gastar prop de 134.700 milions d'euros durant els seus viatges.

§ 3

Com es relacionen els grans agregats

Oferta i demanda agregades

Quan sumem les decisions de totes les famílies, totes les empreses i tot el sector públic, obtenim el que anomenem els agregats de l'economia: el consum total, la inversió total, la despesa pública total, les exportacions i importacions del país sencer. Si tothom vol comprar molt més del que es pot produir, els preus pugen (inflació).

§ 4

L'entorn financer: el diner i el sistema que el mou

De les monedes de sal al pagament amb el mòbil

Fins ací hem parlat de diner que circula, però no hem dit què és el diner ni com s'ho apanya l'economia perquè l'estalvi d'uns arribe a qui el necessita. Eixa és la segona gran peça de la unitat: l'entorn financer. Per a què servix el diner. El diner pareix una cosa òbvia, però convé entendre per què existix.

§ 5

Risc i benefici: la regla d'or de les finances

No hi ha rendibilitat alta sense risc

Quan deixes de mirar l'economia en el seu conjunt i mires el teu propi diner, apareix una idea que convé gravar per a tota la vida: en finances, la rendibilitat i el risc van sempre de la mà. No existix cap manera de guanyar molts diners sense assumir la possibilitat de perdre'ls.

§ 6

Primers passos en les teues finances personals

Tot l'anterior aterra, finalment, en una cosa molt concreta: el teu propi diner. No cal ser expert en mercats per a gestionar bé les finances personals; en tenim prou d'unes poques idees sòlides i aplicar-les prompte.

4.1 · Quant creix el diner si el deixes treballar?

Enunciat Dos amigues, Marta i Lucía, reben cadascuna 1.000 € de regal i decidixen guardar-los durant 3 anys en un producte d'estalvi que oferix un 3 % a l'any. La diferència és com es...

Marta (interés simple). Guanya sempre el 3 % de 1.000 €, és a dir, 30 € cada any: Any 1: $1.000 + 30 = 1.030$ € Any 2: $1.030 + 30 = 1.060$ € Any 3: $1.060 + 30 = 1.090$ € En total ha guanyat $3 \times 30 = 90$ €.

Lucía (interés compost). Cada any aplica el 3 % sobre el total acumulat: Any 1: $1.000 \times 1,03 = 1.030,00$ € Any 2: $1.030 \times 1,03 = 1.060,90$ € Any 3: $1.060,90 \times 1,03 = 1.092,73$ € En total ha guanyat 92,73 €.

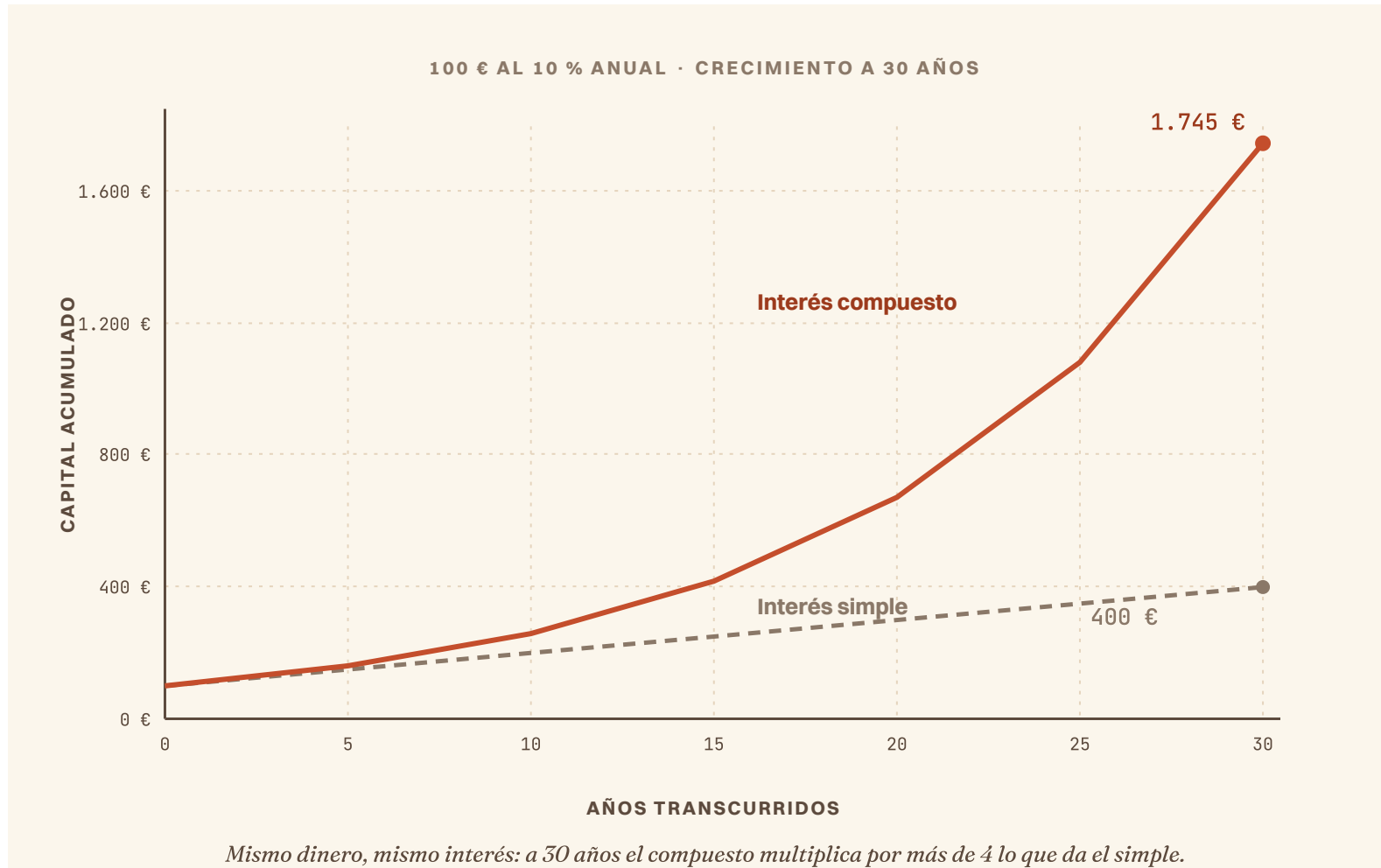
Comparació. En només 3 anys, Lucía guanya 2,73 € més que Marta sense fer res distint: simplement els seus interessos també generen interessos. La diferència pareix xicoteta, però creix moltíssim amb el temps....

Prova-ho tu mateix: canvia el capital inicial, el tipus d'interés i el nombre d'anys per a veure com creix la diferència entre l'interés simple i el compost. La diferència entre els dos mètodes pareix xicoteta en pocs anys, però el gràfic la deixa a la vista: l'interés simple creix en línia recta, mentres que el compost es corba cap amunt...

EL GRÁFICO

Amb el mateix capital i el mateix tipus d'interés, l'interés simple creix en línia recta mentre el compost es dispara: la bretxa entre ambdós...

Estalviar i invertir no són el mateix

Convé no confondre dos paraules que de vegades s'usen com a sinònimes. Estalviar és apartar diner i guardar-lo: queda disponible i segur, però a penes creix. Invertir és posar eixe estalvi a treballar en una cosa que busca donar-nos un rendiment en el futur (un producte financer, una formació, un projecte propi), assumint a canvi cert ris...

§ 7

Glossari

Agents econòmics: grans grups que prenen decisions en una economia: famílies, empreses, sector públic i sector exterior. Flux circular de la renda: representació panoràmica de com el diner circula entre els agents; les rendes es convertixen en despesa i la despesa torna a generar rendes.

§ 8

Per a aprofundir

Si esta unitat t'ha interessat, ací van alguns recursos per a anar més enllà. No fan falta per a seguir el curs, però amplien la mirada: Finances per a Tots — Banc d'Espanya i CNMV (finanzasparatodos.es).

§ 9

Preguntas per a reflexionar

Estes preguntes no tenen una resposta única. Servixen per a discutir a classe o per a pensar en tancar la unitat: Es diu que «la despesa d'uns és la renda d'altres». Pensa en la teua última compra: a quantes persones distintes creus que va arribar, directament o indirectament, part d'eixe diner? El diner funciona perquè confiem que els al...

Fins aquí la teoria

Continua al llibre de la unitat.